

ES fondu un PPP iespējas Latvijā

Diāna Stajevska

CFLA PPP nodaļas vadītāja



Finansē
Eiropas Savienība



Nacionālais
attīstības plāns



Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Katra publiskās un
privātās partnerības
(PPP) **projekta mērķis**

=

atjaunot, izbūvēt publiskajam sektoram
nepieciešamo infrastruktūru vai sniegt
pakalpojumus:

- ar pēc iespējas **izdevīgākiem noteikumiem**
publiskajam sektoram
- maksimāli **īsā termiņā**
- **labākā kvalitātē**

Resursi = **ierobežoti**

- finanšu resursi
- cilvēku resursi

Gādīgs saimnieks =

kvalitatīva domāšana ilgtermiņā



Kā samazināt kopējās projekta izmaksas,
sasniedzot mērķi ar ierobežotiem resursiem?

PPP instruments ES fondu atbalsts

Visu iespējamo atbalsta instrumentu apzināšana un PPP instrumenta izmantošana nodrošina:

- novecojušās infrastruktūras atjaunošanu, pārbūvi vai jaunās **infrastruktūras izbūvi**
- infrastruktūras objektu **augstāko kvalitāti**
- **termiņu ievērošanu**
- kvalitatīvu **ilgtermiņa uzturēšanu**
- projektu **maksimālo izdevīgumu publiskajam sektoram**
= “*lētākas naudas pieejamība*”

Plānotās ES fondi 2021-2027 atlases

Pasākums	Atbildīgā iestāde	ES fondu finansējums	Atlases veids	Finansējuma saņēmējs
1.4.1.2. 5G infrastruktūras izbūve, VIA Baltica un Rail Baltica	SM	10 722 750	IPIA*	Latvijas valsts radio un televīzijas centrs
2.1.1.4. Energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās	EM	86 441 736	IPIA	Valsts ēku pārvaldītāji un lietotāji
2.1.1.5. Klimata neitrāli risinājumi profesionālās izglītības iestāžu un koledžu izglītības programmās, vidē un infrastruktūrā	IZM	16 269 000	IPIA	Pirmsskolas izglītības iestādes, koledžas
2.1.1.6. Pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana	VARAM	26 410 715	APIA**	Pašvaldības, to iestādes, pašvaldību kapitālsabiedrības, publiski privātās kapitālsabiedrības
2.1.1.8. Energoefektivitāti veicinoši pasākumi kultūras infrastruktūrā	EM	29 580 000	IPIA	Valsts akciju sabiedrība vai valsts kapitālsabiedrība

* [Ierobežota](#) projektu iesniegumu atlase; ** [atklāta](#) projektu iesniegumu atlase (konkurss)

Plānotās ES fondi 2021-2027 atlases (II)

Pasākums	Atbildīgā iestāde	ES fondu finansējums	Atlases veids	Finansējuma saņēmējs
2.3.1.2. Multimodāls sabiedriskā transporta tīkls	SM	75 396 164	IPIA	VSIA "Autotransporta direkcija", pašvaldības
2.3.1.3. Veloinfrastruktūras attīstība	SM	22 492 390	IPIA	VSIA "Latvijas Valsts ceļi", pašvaldības
2.4.1. Elektrotransportlīdzekļiem paredzēti lieljaudas uzlādes punkti	SM	32 100 000	IPIA	Satiksmes ministrija / Satiksmes ministrijas kapitālsabiedrība
3.1.1.6. Lielo ostu publiskās infrastruktūras attīstība	SM	14 790 000	IPIA	Ostu pārvaldes
3.1.1.8. Robežšķērsošanas punktu attīstība	FM	47 000 000	IPIA	VAS "Valsts nekustamie īpašumi"
6.1.1.6. Bezemisiju transportlīdzekļu izmantošanas veicināšana pašvaldībās	VARAM	21 179 311	APIA	Pašvaldības, to izveidotās iestādes, pašvaldību kapitālsabiedrības

Atveseļošanas fonda plānotās atlases

Investīcija	Atbildīgā iestāde	AF finansējums	Atlases veids	Finansējuma saņēmējs
1.2.1.3.i. Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot energoefektivitāti	VARAM	~ 11 015 453	APIA	Pašvaldības un to iestādes, pašvaldību kapitālsabiedrības, publiski privātās kapitālsabiedrības
2.4.1.1.i. Pasīvās infrastruktūras izbūve Via Baltica koridorā 5G pārklājuma nodrošināšanai	SM	12 500 000	IPIA	VAS "Latvijas valsts radio un televīzijas centrs"
3.1.1.5.i. Izglītības iestāžu infrastruktūras pilnveide un aprīkošana	IZM	30 690 000	IPIA	Pašvaldības
3.1.2.3.i. Ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma noturība un nepārtrauktība: jaunu ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes institūciju attīstība, 2.kārta	LM	64 809 580	APIA	Pašvaldības

Finanšu instrumenti (FI) – Atveseļošanas fonds

Investīcija	Atbildīgā iestāde	AF finansējums	Atlases veids	Finansējuma saņēmējs	Gala labuma guvējs
3.1.1.4.i. Finansēšanas fonda izveide zemas īres mājokļu būvniecībai	EM	42 900 000	IPIA	Altum	nekustamā īpašuma attīstītājs*

Divas būvniecības projekta finansēšanas iespējas:

1 sabiedrība **"Altum"** būvniecības projektu finansē sadarbībā citu finanšu institūciju (piemēram **EIB, CEB****), lai tādējādi nodrošinātu iespējas arī finanšu tirgus dalībniekiem līdzfinansēt dzīvotspējīgus projektus;

2 sabiedrība **"Altum"** finansē projektu bez citu finanšu institūciju līdzdalības līdz 95 % apmērā no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām.



*komercsabiedrība, kooperatīvā sabiedrība, publiskas personas kontrolēta kapitālsabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība, kas ar pašvaldību noslēgusi pilnvarojuma līgumu, ar kuru tai tiek uzticēts sniegt vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu, ko nodrošina ar sabiedrības "Altum" atbalstu

**** The social development bank for Europe**

https://www.cfla.gov.lv/lv/ires-majoklu-ppp-projekti#_ftn2

altum FI - esošās programmas*

Lai nodrošinātu finansējumu aizdevuma piešķiršanai sabiedrība "Altum" papildus piesaista valsts aizdevumu **līdz 110 000 000** eiro atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtību, **nepiemērojot aizdevuma riska procentu likmi.**

Sabiedrība "Altum" aizdevuma piešķiršanai var piesaistīt **papildu resursus no starptautiskajām finanšu institūcijām** vai finanšu tirgos līdz **75 000 000** eiro.



MK 15.09.2009. noteikumi [Nr. 1065](#)

Pieejamais atbalsts aizdevumiem, tai skaitā aizdevumiem energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, kurus **var finansēt arī no ES fondu līdzekļiem.**

[Plānotie grozījumi](#) – palielināt investīciju aizdevuma maksimālo apmēru saimnieciskās darbības veicējiem līdz 5 000 000 eiro.



* altum.lv, kontaktpersona Gatis Sniedziņš, 26548006, gatis.sniedzins@altum.lv

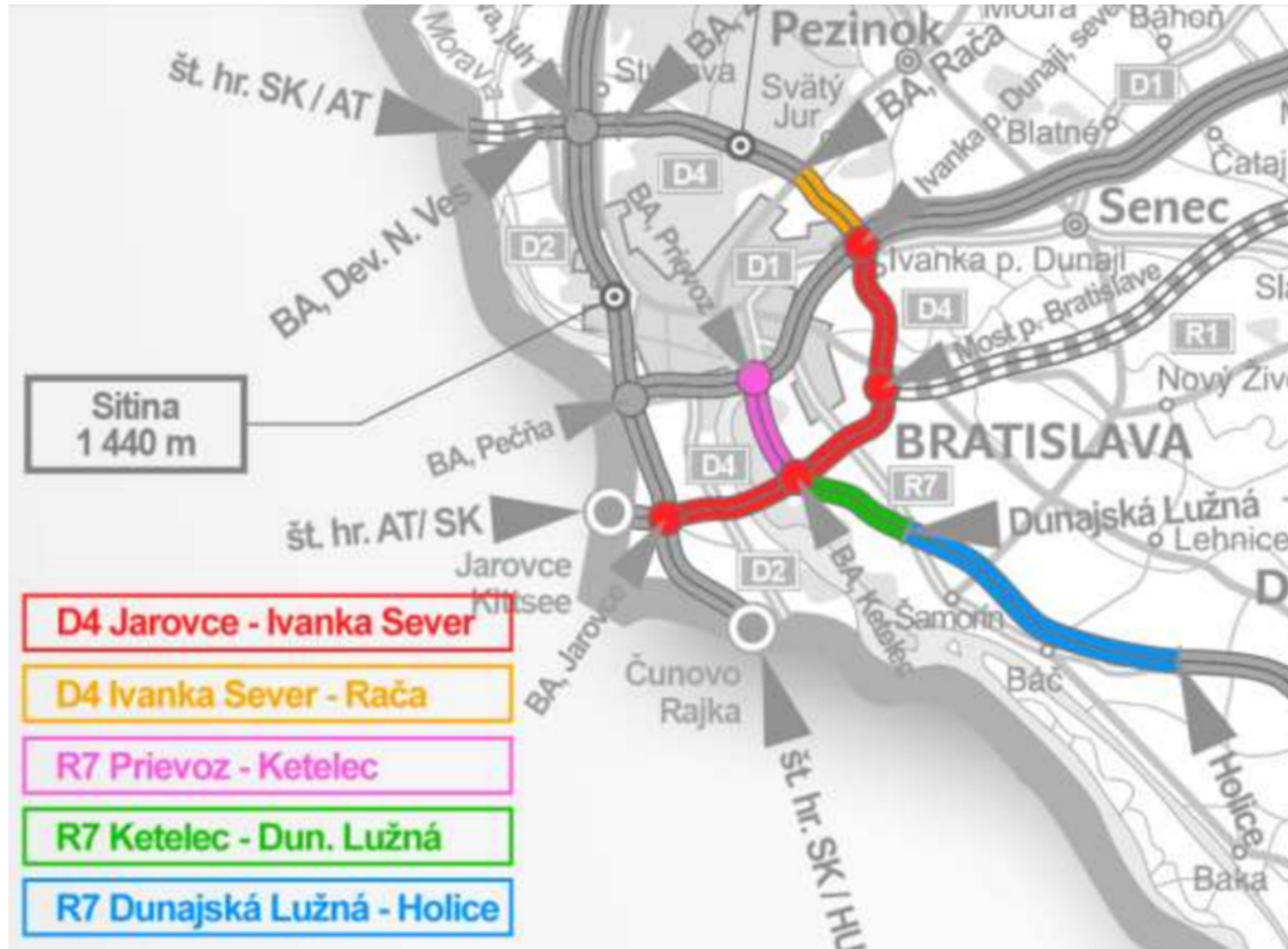
Eiropas Investīciju banka (EIB)

EIB investīcijas Latvijā no 2003. līdz 2023. gadam



Avots: <https://www.eib.org/en/projects/map>

EIB Pieredze - Finanšu instrumentu kompass



Avoti:

- www.sih.sk
- newsroom.ferrovial.com
- www.mindop.sk



Slovākija



Mezanīna aizdevums PPP Bratislavas apvedceļam

Projektā ir apvienoti Eiropas strukturālo un investīciju fondu finanšu instrumenti ar Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (Junkera plāna) līdzekļiem. **2016.** gadā ieguva balvu “**Eiropas gada PPP darījums**” no žurnāla “Project Finance International”.

EIB Pieredze - Finanšu instrumentu kompass (II)



PPP Bratislavas apvedceļš D4R7 tiek daļēji finansēts no Kohēzijas fonda (KF) atbalstīta finanšu instrumenta - mezanīna aizdevuma.

PPP objekts - PPP Bratislavas apvedceļš D4R7, 27 km no automaģistrāles D4 ap Bratislavu

PPP modelis - DBFOM

Finansētājs, tai skaitā - Eiropas Investīciju banka (EIB)

Finansēšanas līgums (EIB daļa) - 426 m.EUR

Publiskais partneris - Slovākijas Satiksmes ministrija

Privātais partneris - Zero Bypass Limited

Mezanīna aizdevums - 27,86 m. EUR - izniedza Slovākijas investīciju holdings (SIH), izmantojot 28 m. EUR no KF finansējuma, kas iegūts 2014.gadā



Secinājums



Projekta līmenī **var apvienot** Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESIF) finanšu instrumentus un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (EFSI) līdzekļus.

Avoti:

- www.mindop.sk
- [youtube.com](https://www.youtube.com)
- www.roadtraffic-technology.com
- www.eib.org
- www.construgomes.com

Iespējamais **cilvēku un finanšu resursu risinājums**

PPP projekta idejas stadijā

ELENA (*European Local ENergy Assistance*) atbalsta mehānismu (instrumentu) īsteno EIB noslēgtā līguma ar Eiropas Komisiju (EK) ietvaros. ELENA tiek finansēta no ES fondiem no pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020”.

Mērķis – **veicināt ES enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu**, uzlabojot energoefektivitāti, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas un palielinot atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas kombinācijā, kā arī paplašinot ilgtspējīgu pilsētu transportu.

Atbalsts investīciju projektiem **3** nozarēs:



Ilgtspējīga enerģija – vispārējas energoefektivitātes paaugstināšana un integrētu atjaunojamo energoresu veidošana



Ilgtspējīgas mājas – ēku energoefektivitāte un atjaunojamo energoresursu integrācija esošajās ēkās



Ilgtspējīgs transports – inovatīvi pilsētas transporta un mobilitātes projekti enerģijas un emisiju ietaupījumu jomā.

ELENA atbalsts



Grantu atbalsts projektu izstrādes pakalpojumu izmaksu segšanai attiecināmo investīciju programmu sagatavošanai iepieķš minētajās trīs atbalsta nozarēs (1-3 mljn. EUR)
Līdz 90 % no attiecināmajām izmaksām:

- energoauditi, priekšizpēte un tirgus izpētes;
- programmu strukturēšana, biznesa plānu sagatavošana;
- juridiskas/finanšu konsultācijas;
- konkursa procedūru un līguma nosacījumu sagatavošana;
- mazāku projektu apvienošana, veidojot bankai pieņemamas paketes;
- u.c. darbības, kas nepieciešamas, lai sagatavotu investīciju programmas iepieķš minētajās trīs atbalsta nozarēs.

Avoti:

- www.eib.org
- ELENA 2023.gada 6.oktobra [vebināra materiāli](#) (Louise White, Coordinator of the ELENA facility; Assen Gasharov, Senior Expert ELENA facility)

Daži no atbalsta iespēju meklēšanas rīkiem

 <https://euroalert.net>

 <https://ec.europa.eu>



Current funding

Leveraging energy efficiency investments via tailored instruments and project development assistance

 Energy



Innovation Fund

The Innovation Fund (IF) contributes to greenhouse gas (GHG) reduction, funded by the EU ETS revenues.

 European Climate



Large-scale calls

'Large-scale' are projects with a capital expenditure above EUR 7.5 million.

 Climate Action



Funding opportunities for public bodies

Public bodies can access a number of different EU funding opportunities.

 European Commission



Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

BIROJI

Rīga, Smilšu iela 1 | 22099777

Jelgava, Pasta iela 43

Kuldīga, Liepājas iela 48

Cēsis, Jāņa Poruka iela 8

Rēzekne, 18.novembra iela 35

E-PASTS

info@cfla.gov.lv

ppp@cfla.gov.lv

KLIENTU APKALPOŠANAS CENTRS

Rīga, Meistaru iela 10 | 22099777

